

begyndte at skyte, uten dog at kunne gjøre ut, hvad det var. Ingen kom tilskade. Ruffen blev truffet straks efter at sidste mand var kommet ut. Man satte kun ut bagbords baat, da den anden stod i krabberne. Man blev optat næste morgen klokken 6 og landsat i Scilly klokken 12 middag. Livbaaten mistet man. Den blev bugseret av patrolbaaten, men linen brak, og patrolbaaten vilde ikke stoppe.

Oplæst og vedtat, hvorefter dep. fra-
traadte.

Vidnerne fremstod, nemlig:

- 1) Styrmand Søren Nilsen, 27 aar, av Bøstrup, Langeland, nu bosat i Christianssand.
- 2) Bedstemand Emil Andreassen, 59 aar, av Søgne.
- 3) Matros Søren Nilsen, 24 aar, av Voldby pr. Grenaa.

Edens betydning blev foreholdt vidnerne, som derefter fra-
traadte, undtagen:

Iste vidne, styrmand Nilsen, som forklarte, at han ved leiligheten hadde været paa vagt til klokken 12,30 og var netop gaat ned til middag, da kapteinen kom ned og varskudde, at han trodde de saa en u-baat. Vidnet gik op og sagde til kapteinen, at han ikke trodde det var en u-baat. Det kunde likesaagodt være en stimbaat. Gik ned til middag igjen. Straks efter hørt et skud, vidnet kom paa dæk. Man satte ut bagbords baat. Mens man var ifærd hermed, og efter at u-baaten hadde skudt sit 3dje skud, blev der brast bak. Alle mand gik i baaten, og da denne var kommet agtenom skibet, blev dette første gang rammet. U-baaten fortsatte skytningen og man rodde bort, til man antok at være i sikkerhet. Et projektil passerte svært nær baaten. Efter at ha skutt ca. 20 skud forsvandt u-baaten, og kanske et kvarter senere saaes en stor eksplosion at finde sted, og man antok, at »Oxø« var blit torpederet. Fartøiet krenget over til bakbord og sank. Straks efter saa man u-baaten ligge stille forenom det sted, hvor »Oxø« var gaat ned. Man rodde nu henimot u-baaten, men denne forsvandt efter en stund i nordlig retning. Det var stille, men med temmelig megen mot-sjø, og man rodde østover. Baaten var i god stand og forskriftsmæssig utstyret. Klokken 5 eftermiddag kom der en bris fra vest, og

man satte da seil og seilet indover, indtil man klokken 6 næste morgen blev optat av en patrolbaat. Vidnet fik ikke tid til at tage med sig dagboken.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-
traadte.

2det vidne, bedstemand Andreassen, frem-
stod og forklarte sig i fuld overensstemmelse med foregaaende vidne. Vidnet fra-
traadte.

3die vidne, matros Nilsen, fremstod og forklarte sig i fuld overensstemmelse med de foregaaende vidner.

Samtlige vidner fremstod, og kapteinens beretning blev oplæst for dem. De erklærte paa forespørsel, at de intet hadde at bemærke til sammes indhold.

Vidnerne, som ikke hadde paahørt hin-
andens forklaringer, blev derefter edfæstet.

Bisidderne finder intet at anmærke.

Forretningen avsluttet.

Waldemar Eckell. (sg.)

H. Stranger Sand. (sg.) P. Nessund. (sg.)

Seilskib »Asheim« (W. J. H. L.) av Kristian-
sand S.

Reg.ton br.: 2 147, ballast, ødelagt 8de juli 1917 paa reise fra Dublin til New York. Omkommet: 1 mand.

Utskrift av sjøforklaring

avholdt paa Det kgl. norske konsulat i Liver-
pool den 12. juli 1917 i anledning av at oven-
nævnte skib er blit sænket av en tysk under-
vandsbaat den 8. juli 1917 ca. 30 engelske
mil N. W. misvisende fra Inistrahull Fyr paa
reise fra Dublin til New-York i ballast.

Retten administrertes av konsul Johan
Vøgt med bisidderne d'herrer Anthon Haag,
skipperborger av Tønsberg, Alfred Toftenes,
fører ex. »Asalia«.

Ti fremstod da:

Skibets fører, kaptein Edvard Theodor
Terkelsen, hjemmehørende i Arendal, der op-
lyste om at alle skibets papirer var gaat tapt.
Indleverte avdødes avregning samt hans til-
godehavende £ 30:13:1 samt en av kap-
teinen efter hukommelsen skreven beretning
over tildragelsen, der lyder:

Beretning over Bark »Asheim«s sækning.

Bark »Asheim«, hjemmehørende i Christiansand S., avgik fra Dublin den 6. juli 1917. Skibet var ved avgangen fuldt bemannet og utrustet for reisen til New York, hvortil skibet var bestemt. Skibet blev slæpt og reisen fortsattes under gunstige veirforholde til søndag kl. 2 form. den 8. juli, da slæpebaaten kvitertes. Man peilte da Innistrabhull Fyr i S. W. til W. $4\frac{1}{2}$ mil av. Vinden O. S. O. lig, frisk med blandet luft. Seilene blev sat og reisen fortsattes til kl. 5.10, da der av utkikken observertes paa bagbords bang omtrent 2 mil av et fartøi, som viste sig at være en tysk undervandsbaat. Alle mand blev purret og baatene gjort klare. Kl. 5.30 begynde nævnte U-baat at beskytte skibet paa en avstand av omtrent $1\frac{3}{4}$ mil. Alle seil blev firet ned for at mindske skibets fart og faa baatene paa vandet snarest mulig. Da styrbords livbaat var kommen paa vandet og de fleste av mandskapet i den, skar den sig ned mot skibssiden, saa den blev halvfull av vand. Tømmermand Bernhard Lund sprang herunder ut av baaten og da baaten blev kappet løs blev han hængende i en ende i vandet. Der blev kastet livbelter ut til ham og gjort flere forsøk paa at faa ende rundt livet, men han maatte tilslut laa sig gaa av utmattelse og blev borte. Klokken henimot 6 var alle mand fra skibet. U-baaten fortsatte skytningen, dog uten at træffe skibet før alle mand var klare av samme. En av baatene var da oppe og talte med føreren av U-baaten, der spurte om skibets navn, last og bestemmelsessted, hvilket blev ham meddelt. U-baaten gik da langs siden av skibet og skjøt flere skud paa kort distance, hvorefter skibet sank omtrent kl. 7 form. den 8. juli 1917 omtrent 30 mil N. W. misv. av Innistrabhull Fyr.

Seilene blev da sat paa baadene og man styret bidevind mot land, sydlig kurs. Efter 3 timers forløp blev mandskapet optat av en britisk torpedojager, som holdt krydsende til man kl. $5\frac{1}{2}$ blev landsat i Lough Swilly. Reisen fortsattes pr. jernbane til Londonderry hvor man overnattet. Kl. 12.40 den næste dag fortsattes med jernbane til Belfast og videre til Liverpool.

Liverpool, den 10. juli 1917.

E. Th. Terkelsen,
fører av bark »Asheim«.

Kapteinen henholdt sig i alle deler til den av ham indleverte beretning og forklarte videre at skibet var malet med de nationale striper, navn og Norge paa begge skibssider. Alt i orden ombord. Mandskapet adlød ordres, men var dog noget forfjamsset da U-baaten strax begynde at skyte paa dem. Livbaatene i bedste orden og vel utstyret og de var begge holdt færdige til at fires ned. Foruten livbaatene hadde man to redningsflaater ombord. Kapteinen meddelte at det var styrbords vakt, da U-baaten observeredes og 2den styrmand var vagthavende officer. Kapteinen laa tilkøis, men laa med klærne paa, efter at ha været oppe hele den foregaaende nat. Kapteinen var heller ikke rigtig frisk. En mand var paa bakken paa utkikk og en tilrørs. — Da U-baaten kom blev den først seet av utkiksmanden og denne varslet saa med klokken. 2den styrmanden gav øieblikkelig besked til kapteinen. Kapteinen kom strax efter ut og hørte da første skud og saa glimtene av skud paa skud. Der blev strax git ordre til at gaa i baatene. Kapteinen, 2den styrmanden og endel av mandskapet kom ned i styrbords baat, men da skibet tiltrods for at det var sat op imot vinden, endnn hadde endel fart, begynde baaten at skjære sig under. Flere av mandskapet blev da ængstelige og forsøkte at klyve ombord igjen. Baaten blev strax kappet løs for at avverge en katastrofe. Føreren og 5 à 6 mand blev igjen i den med vand fylde livbaat. Man gik strax igang med at øse vandet ut. — Avdøde Lund var en av dem, der forsøkte at komme ombord i skibet. Hadde han blit i baaten hadde han ogsaa blit reddet. En anden mand, der ogsaa faldt i vandet fra skibets side blev reddet av kapteinens baad. Denne mand kunde holde sig oppe, da han var svømmedygtig, hvilket man ikke trodde Lund var. De fleste av folkene hadde ikke faat livbelter paa sig, da de øieblikkelig styrtet til baatene uten at gi sig tid til det. Alt blev gjort for at redde Lund, men kapteinen saa intet til ham efter at han var hoppet ut fra livbaaten. Baade styrbords

og bagbords baater maatte kappes løs fra nedfiringstaugene for ikke at gaa under. — Da begge livbaater var kommet klare av skibet opdagedes det at styrmanden og endel av mandskapet fremdeles var ombord. Kuglene fra U-baaten snuste hele tiden over skibet, men kapteinen trodde ikke at nogen traf, mens man var ombord. — Styrmanden fik da en av redningsflaaterne kastet ut paa sjøen og alle de ombordværende kom sig ombord i flaaten. Flaaterne var paa forhaand placeret saaledes at de med lethed kunde skyves paa vandet. — Kapteinen rodde saa hen til flaaten og tok ombord i sin baat styrmanden og alle de andre. De fra bagbords baat blev derefter sat ombord i sin baat, saa alle fra styrbords baat og alle fra bagbords var i sine respektive baater. — Kapteinen oplyste om at han selv ikke hadde talt med nogen ombord paa U-baaten. — Saa skibet synke. — Begge livbaater blev senere abandoneret av den orlogsmann, der tok mandskapet.

Forøvrig overensstemmende med den indleverte beretning.

Oplæst og vedtat, hvorefter kapteinen fratraadte.

Som 1ste vidne fremstod Martin Mikkelsborg Hagerup Lindegaard, født Melø tinglag nær Bodø, 9/1—81.

Vidnet var 1ste styrmand ombord paa »Asheim» og var tilkøis, da U-baaten observertes. Oplyste om at 2den styrmand hadde vagt og vidnet blev av ham strax efter purret ut. — Seilene blev firet ned og skibet kjørt op i mot vinden for at stoppe farten. Det var ikke tid til at faa brasen bak, da man brugte brasewincher. — Man gik strax til baatene og firte disse ned til rækken og da U-baaten begyndte at skyte blev baatene sat paa vandet. Styrmanden gav ordre til at gaa i baaten og sprang selv ind efter en frak, da han strax efter kom tilbake for at gaa med, saa han at folkene, der var i baaten var blitt rædde over farten som skibet gjorde, og uten videre hadde kappet fanglinen og forladt skuten. Omtrent samtidig kom etpar mand løpende fra styrbords side og saa at deres baat ogsaa var kappet løs. Styrmanden løp over for selv at se og opdaget da 4 mand utenbords paa styrbords side. 2 i vandet og 2 i taljerne. — En klatret op, en blev halet

op, en tredje svømmet avsted mot styrbords baat. Den 4de avdøde Lund hang i taljerne, men slap taket og faldt i vandet. Redningsbelter blev kastet ut til ham, men uten nytte. Han blev borte. — Der var nu 9 mand incl. styrmanden tilbake paa »Asheim». Styrmanden gav ordre til at sette ut en av redningsflaaterne. Da denne var paa vandet gik man alle over paa den og blev senere optat av kapteinens baat. Vidnet mente at aarsaken til at det ikke gik bedre med at komme i baatene var at det var et mindre heldig mandskap man hadde faat som supplerings i Dublin og at disse kun hadde været ombord i 4 dager, saa de ikke var saa vel orienteret som ønskelig. Vidnet oplyste ogsaa at kapteinen ikke var helt frisk og at ogsaa dette kanskje influerte paa forholdene. Alt blev gjort fra skibets side for at redde Lund. En av folkene i bagbords baat hadde fortalt at han hadde hat fat i ham, men taket glap. — Vidnet kunde ikke se noget nummer, merke eller andre kjendingssignaler paa U-baaten. — »Asheim» hadde de nationale striper, navn og Norge malt paa begge skibssider.

Forøvrig i overensstemmelse med kapteinen og dennes beretning.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Som 2det vidne fremstod Andreas Olsen, født Hvaler 27/4—1889.

Vidnet var 2den styrmand ombord paa »Asheim» og var vagthavende officer. Derfor hadde man utkiksmand paa bakken. Gik selv frem og tilbake paa poopen. Utkiksmanden saa først U-baaten og varskudde strax med klokken. Vidnet saa den da selv i kikkerten. Varskudde saa kapteinen, der gav ordre til at purre ut alle mand og denne ordre blev etterkommet. Firte baatene ned til rækken og da U-baaten begyndte at skyte blev seilene firet ned. Skibet gjorde da ca. 8 mils fart. Roret blev lagt haardt ned for at faa skibet op i vinden og farten mindsket, men roret blev ikke surret i denne stilling, skjøndt rormanden strax forlot sin post for at gaa i styrbords baat. Rørne blev ikke brasen bak, da der ikke var tid til dette. Da man var kommet i baaten og kappet løs for at den ikke skulde synke hang der 4 mand utenbords paa styrbords side, men man var

forlangt væk til at naa op for at faa dem ombord, da skuten hadde saa stor fart. Man fik dog op 2 mand, der svømmet ned mot baaten. Stueren blev halet ombord i skibet og vidnet trodde at grunden til at Lund omkom var den at han ikke kunde svømme.

Forøvrig overensstemmende med foregaaende vidner, kapteinens beretning samt dennes forklaring.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Som 3dje vidne fremstod matros Erling Andreassen, født Tønsberg 22/12—97, og bosat Isafjord, Island.

Vidnet var tilrors, da U-baaten observertes. Fik ordre til at lægge roret haardt i borde (haardt ned) og at komme i baaten. Dette blev strax utført. Der var intet at surre roret med, saa vidnet antok at roret strax efterpaa hadde forandret stilling og at skibets fart derfor ikke blev stanset. Seilene blev nedfired. — Alt i orden ombord. Alle ædrue. Foruten livbaadene hadde man 2 redningsflaater ombord. Efter vidnets formening blev alt gjort for at redde den forulykkedes liv. —

Forøvrig overensstemmende med foregaaende vidner, kapteinens beretning samt dennes forklaring.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Som 4de vidne fremstod seilmaker Hans Kristiansen, født Mandal 10/1—76, der meddelte at han var paa bagbords vagt og blev purret ut strax U-baaten kom. Da han kom paa dæk fik han ordre om at gaa til baaten for at hjelpe til med at fire den ned. Vidnet gik i baaten og holdt den klar under nedfringen. Der var nu 5 mand i baaten og da den skar sig ut fra skibssiden kappet man fangelinen. Man var rædde for at baaten eilers let kunde fylde og at alle da vilde drukne. Vidnet vidste at der var specielt gode redningsflaater ombord, saa de ombordværende let kunde redde sig paa disse og senere bli optat av baaten. De redningsflaater man hadde ombord var av amerikansk type. — Saa avdøde Lund i vandet og vidnet og de andre gjorde alt for at bjerge ham. Det var næsten lykkedes at faa fat i ham, men saa blev han borte. Det var endel sjø,

saa det var vanskelig at manøvrere baaten. Vidnet talte senere med folkene paa U-baaten. Spurte om skibets navn, bestemmelsessted, last. Vidnet var ikke ombord i U-baaten. Saa »Asheim« synke.

Forøvrig i overensstemmelse med foregaaende vidner, kapteinen samt dennes beretning.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Samtlige vidner fremstod saa og kapteinens beretning oplæstes for dem. Vidnerne erklærte at de intet har at bemerke ved sammes indhold.

Bisidderne finder intet at bemerke.

Vidnerne, hvorav ingen hadde paahørt hinandens forklaringer og som paa forhaand var foreholdt edens betydning blev derefter edfæstet.

Undertegnet:

Johan Vogt,
konsul.

Anthøn Haag, Alfred Toftenes,
skipperborger av Tønsberg. fører ex. „Asalia“.

Seilskib „Fiorella“ (H. H. V. T.) av Kristiansand S.

Reg.ton br.: 1168, ballast, ødelagt 8de juli 1917 paa reise fra Trondhjem til Halifax. Omkommet: Ingen.

Utskrift

av Kristianssands ekstraretsprotokol, forsaa-vidt efterstaaende betrefrer.

Aar 1917 den 13. okt. blev sjøret sat paa skibsreder Mathias Hansens kontor. Retten adm. av byfogdens edsv. fuldm. cand. jur. E. Isaachsen medbetjent av sjørettens faste, tidliligere edfæstede medlemmer: Kaptein Edv. Stray og lodsoldermand Ole J. Olsen.

Hvorda! foretokes:

Sjøforklaring vedkommende Barkslib »Fiorella« av Kristianssand der den 8. juli d. a. blev sænket av tysk undervandsbaat paa reise fra Trondhjem til Stornoway.

For rederiet a/s »Fido« var disponenten skibsreder William Dahl-Hansen tilstede.

Skibsinspektøren tilstede.